

Mirovna pogajanja.

Odnehati noče ne Turčija ne Italija. Pa tudi vevlasti se ne zavzemajo z vso resnostjo za doseg miru. Čim dalje pa vojska traja, tem večja postaja nevarnost na Balkanu, tem bolj grozi državni prevrat v Turčiji in končno tudi svetovna vojska.

Zaplenjene italijanske ladje.

V Smirni so zaplenili Turki 65 italijanskih ladij in čolnov, med njimi 32 z vsebino. V Carigradu so zaplenili celo zasebne ladje in motorne čolne.

Kolera v Tripolitani.

Iz Tripolisa poročajo, da dela Italijanom v Tripolitani zlasti kolera velike preglavice. Takoj drugi dan po izkrcanju se je pojavilo 28 slučajev kolere, od katerih je imelo 15 slučajev smrtni izid.

Lakota v Tripolitani.

Vsled vsakoletne slabe žetve vlada že štiri leta glad v Tripolitani. Poldrugi kilometer od glavnega mesta izginejo naenkrat vrtovi datljev in oljk, in pred gledalcem leži gola puščava. Na tem mestu je studelec, kateremu so dali Arabci ime „Bir du Amliana“ („izvir očeta izobilja“). Ta voda je napeljana tudi v mesto Tripolis z dokaj dobrim vodovodom, ki preskrbuje celo mesto in predmestja, v kolikor ni po hišah kapnic. Pri tem studencu je zrastle sedaj iz tal novo mesto samih šotorov, s siamo pokritih. Tu stanujejo Tripolitanci, kateri so ostali brez sredstev, brez dela ter prišli v Tripolis, da bi tako ušli gotovi smrti od glada. In vsaki dan prihajajo nove trume, a koliko jih še pride; kajti daleč je še do zime in še delj do žetve. Vse te ljudi bo morala italijanska vlada preživeti, ako noče, da pomrjejo gladu. Nekateri, ki imajo še kaj denarja, se izseljujejo, da si poiščejo dela in kruha v tujini.

Politični ogled.

— **Državni zbor** je celi pretekli teden govoril o draginji. Seveda so se nemški in socialno-demokratski poslanci zaganjali večinoma le v draginjo mesa in dolžili kmeta, da odira s cenami živine meščanske in delavske kroge. Krepko so odgovarjali kmečki poslanci. Za slovenske poslance je govoril v četrtek, dne 13. oktobra poslanec Povše. Imel je izmed vseh govornikov o draginjski razpravi največ poslušalcev. Nemci, Čehi, Poljaki so ga prišli poslušati, a tudi socialni demokratje niso manjkali. Ker je socije prav hudo prijel, je prišlo večkrat do burnih prizorov. Pikre opombe so letele sem in tje. Poslanec Povše je govoril dve uri. Povdarjal je, da se bo draginja za stalno odpravila, ako se povzdigne domača živinoreja. Avstrija ima dovolj zemlje za proizvodnjo obile krme in po tej bogate živinoreje. Vlada naj resno deluje na to, da se osuševanje, oziroma namakanje naših zemljišč vendar še začne smotreno izvrševati. Ako bomo uporabljali še umetna gnojila po vzgledu sosednjih naprednih držav, ni dvomiti, da nam nudi domača zemlja vso možnost za obilno proizvodnjo mesa. Dokazal je, da je draginja ne evropska, ampak svetovna, in da niso postala draga le živila, ampak vse potrebščine. Zavrnil je še enkrat z vso ostroostjo enostransko povdarjanje draginje mesa. Govor je vzbudil velikansko zanimanje poslušalcev in vsestransko pritrjevanje. Draginjska razprava se je končala dne 17. oktobra. Med tem, ko se je razpravljalo v zbornici o draginji, se je v drugih posvetovalnicah strastno agitiralo, da se kakor najhitreje povišajo uradnikom plače. V imenu Slovencev pa je v seji klubovih načelnikov temu odločno ugovarjal dr. Korošec. Vlada ponuja uradnikom 33 milijonov, a ti hočejo nad 100 milijonov. Kam pa pridemo v letu draginje s takimi povišanji?

— **Ministrski predsednik** Ganč se baje ne počuti prav dobro na svojem stolu. V državni zbornici nima nikjer pravih prijateljev. Tudi Nemci, o katerih je dejal, da so podlaga njegovega vladanja, niso nič kaj zadovoljni z njim. Poleg tega ima pa naravnost hude, četudi še prikrite sovražnike, v poslancih, ki bi radi zasedli njegovo mesto. Med njimi je tudi poljski politik in bivši finančni minister Bilinski.

— **Na Ogrskem** se v državnem zboru naprej obstruira proti vojaški predlogi. Predsednik zbornice

Proti jutru še-le sem zatisnil oči za malo časa. Ob 6. uri je bila že prva sv. maša. Tako je bilo kmalu treba vstati. Celo mašo sem bil nekako razburjen. Vklenil sem ga v „memento“ prav posebno.

Po maši je bila prva pot k telefonu.

„Halo! Mestna bolnišnica?“

„Jes.“

„Tu Father I. Prosim, ali bi mi hoteli storiti to uslugo in pogledati, kako je bolniku števec 27 v oddelku za možke?“

„Tako oč. Prosim, držite žico!“

Zdravnik je šel pogledat. Kmalu je bil nazaj.

„Halo, Father!“

„Halo.“

„Ravnokar je umrl. Pridružilo se je vnetje.“

Vse je zašumelo v meni.

„Hvala, doktor!“ to je bilo vse, kar sem mogel odgovoriti.

Kako čudna so pota božjega usmiljenja! Pomote zdravnikov, da je poklical mene mesto ogrskega duhovnika, se je Bog poslužil, da je naklonil zadnjo in največjo milost temu ubogemu mlademu rojaku. „Gospod, kako dober si!“ sem zdihnil.

Berzewiczy se mnogo trudi, da bi spravil stranko Košuta in Justa k pameti in na mirna pota, a ne gre. Just hoče, da se reši prej volilno vprašanje in še-le potem vojaško. Košut pa se boji Justa, in zato mora z njim obstruirati. Pravijo, da je vsled neuspehov pri pogajanjih z obstrukcionisti omajano tudi stališče ogrskega ministrskega predsednika Khuen-Hederwaryja.

— **V Trstu** je odredila vlada, da se pregleda ljudsko štetje. K temu jo je nagnila okoliščina, da je bilo pri zadnji državnozbornski volitvi skoro več slovenskih volilcev, kakor pri ljudskem štetju Slovencev sploh. Iz istih razlogov je ukazala vlada novo ljudsko štetje tudi v Gorici. Na Primorskem Slovenci zelo napredujejo. Redki so slučajji, da bi se kdo izneveril svojemu narodu. Glavni vzrok je, ker imajo odločno narodno učiteljstvo, ki si tudi v šoli upa učencem povedati, kaj da so. Žal, da pri nas ni tako. Pri nas pridejo iz slovenskih šol otroci, ki ne vedo, ali so miš ali tič.

— **Na Portugalskem** trajajo še vedno boji med pristaši kraljstva in pristaši ljudovlade. Sicer so ljudovladni listi že neštetokrat naznanili širnemu svetu, da so pognali kraljeve pristaše preko mej, toda takoj drugi dan že moremo javljati o novih bojih. Ljudstvo pač s sedaj vladajočimi iramasoni ni zadovoljno, ker ne delajo drugega, nego da si dajejo masne službe, ubogo ljudstvo pa mora plačevati. Ljudovlada je dala zapreti zadnji čas 200 duhovnikov. Tako razumevajo svobodomiselci svobodo.

Razne novice.

* **Duhovniška vest.** Č. g. Anton Kovačič, kaplan v Zibiki, pride v Majšperg. Kaplansko mesto v Zibiki ostane začasno izpraznjeno.

* **Poroka.** Dne 2. vinotoka se je poročil Janez Mohar, častni ud slovenskega društva Sv. Barbare v Hochheide-h na Vestfalskem z Antonijo Kerzner iz Nove Stifte in Gornjem Gradu. Kot mladenič je bil gosp. Mohar vedno zaveden naš pristaš, kot mož bo nedvomno tudi tak ostal. Bilo srečno!

* **Nevarno obolel** je č. g. J. Wolf, bivši župnik v Kamnici. Zdravi se v mariborski bolnišnici. Gospodu želimo skorajšnjega okrevanja.

* **Naši poslanci.** V drž. zboru se naši poslanci pridno gibljejo. O zanimivem govoru poslanca Povše pišemo na drugem mestu. Omenimo nekatere predloge in interpelacije naših poslancev. V seji dne 12. oktobra je poslanec dr. Verstovšek interpeliral finančnega ministra o zažvevi prenosne pristojbine od zemljišč, kupljenih po Südmarki. Poslanec vpraša ministra: 1. Ali je ekscelenci znana očividna goljufija Südmarka na pristojbinah. 2. Kaj hoče ukreniti, da se ne dogodijo več slični slučajji, v katerih se oškoduje erar po Südmarki? — Nadalje je poslanec dr. Verstovšek vložil obširno interpelacijo na pravosodnega ministra radi kršenja uradne tajnosti na okrožni in okrajni sodnji v Mariboru. — Poslanec Pišek zahteva podpore posestnikom in najemnikom v mariborskem in konjiškem okraju, kateri trpe zaradi izredne suše.

* **Glavna skupščina** štajerskega pododbora Zadrudne Zveze v Ljubljani se vrši v četrtek, dne 26. oktobra 1911 v prostorih Kat. del. društva (Flöberg. 4) v Mariboru. Začetek ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju pododbora v letu 1910. 2. Volitev pododbora. 3. Navodilo za poslovanje zadrug. 4. Predlogi: a) Vsaka posojilnica sme kot člana sprejeti le osebe, ki niso včlanjene pri kakih drugi zadrugi z neomejeno zavezo. b) Načela Raiffeisenova, kakor tudi skrb za likvidnost naših zadrug zahteva, da navajamo posojiljemalce k temu, da plačajo vsako leto razun obresti vsaj 5—10% izposojene glavnice nazaj. 5. Predavanje. 6. Želje in nasveti. — Opomba. Vsaka zadruga naj pošlje kot zastopnika načelnika, ali če je on zadržan, drugega pooblaščenca. Zeleti pa je, da se udeleži skupščine več zastopnikov posameznih zadrug, ker se bodo dala na skupščini navodila za poslovanje zadrug in razpravljala razna, za razvoj našega zadrugištva velevažna vprašanja. Zadruginim pozdravom: Dr. Josip Hohnjec, predsednik.

Podzveza Orlov za Štajersko ima v nedeljo dne 22. oktobra, ob 11. uri predpoldne v Celju pri „helem volu“ svojo prvo redno odborovo sejo. Ker je na dnevnem redu tudi organizacija okrožij ter predprave za telovadni tečaj podzveze, so vabljeni razun članov odbora tudi zastopniki tistih izobraževalnih društev, ki si nameravajo v letošnji jesensko-zimski dobi ustanoviti telovadni odsek. Na zdar!

* **Nemška omika.** Ptujski „Štajerc“ je zelo ponosen na svoje poslance, Malika, Markla in mariborskega Boštjana. In po vsej pravici. Dne 13. oktobra so pokazali ti „Štajerčevi“ varovanci v državnem zboru svojo nemško omiko, da se „Štajerc“ zares lahko ponaša z njimi. Govoril je ravno socialni demokrat Renner ter napadal pravosodnega ministra dr. Hochenburgerja. Pri tem se zgleda Malik: „Jaz bom tudi pošteno okreal ptujске in lipniške sodnike!“ Markl mu odvrne: „Se že bojijo!“ Nato je šel Malik ven ter se obregnil v Boštjana, rekoč: „Zdaj se bo ta častni burš vendar enkrat upal (namreč na dvoboj)!“ Marklu pa je zunaj v hodniku rekel: „Vi ste ptujsko stvar uprizorili proti meni!“ Markl mu odvrne: „Ne bodite tako neumni!“ In Malik: „Vi bedast kerl Vi!“ — Kakor pišejo nemški listi, so se te „Štajerčeve“ dike pozvale med seboj na dvoboj. Markl je sodnik in ve, da je dvoboj kaznjiv. Malik je na ptujске sodnike tako hud izza pravde z Ornigom. Nas veseli, da se ne pritožujejo samo Slovenci čez naše nemške sodni-

ke. Seveda so nemške pritožbe, primerne nemški omiki, toda bolj masne, kakor se razvidi iz pripovedovanih dogodkov.

* **Ubogi bogataši.** Družba v Pragi, ki ima v svoji lasti železne tovarne, je imela za lansko leto 12 milijonov 805 tisoč 812 kron čistega dobička. Kljub draginji se je dobiček od predlanskega leta zvišal za 2 milijona. Vsak „revez“, ki pripada k tej družbi, bo za lansko leto potegnil 32% obresti (dividend). Tako se dela draginja v korist judovskim kapitalistom. Proti tem nimajo socialisti žal besede.

* **Kupci posestev pozor!** Pod tem naslovom se nahaja v današnjem listu oznanilo, na katerega se gg. bralci posebno opozarjajo.

* **Cene sladkorju** se zopet povišajo. Listi poročajo, da se bo sladkor zopet podražil za 4 vin. pri kilogramu. Tovarnarji in prekupci sladkorja se izgovarjajo, da se je vsled slabe letine podražila sladkor-na pesa in druge tvarine. V Ameriki pa cenaslakorju pada. V septembru se je znižala za 5%.

* **Vžigalice** se podražijo. Na Dunaju se je vršilo pretečeni teden zaupno zborovanje avstrijskih tovarnarjev vžigalice. Na tem zborovanju so se združili tovarnarji v kartel in sklenili povišati cene vžigalice za 20%. Najbolj so se za podraženje vžigalice zavzemali nemški tovarnarji. Poljski tovarnarji iz Galicije pa so izjavili, da vžigalice ne bodo podražili, ampak bodo še od sedanje cene prispevali 3% v narodne svrhe.

* **Judovsko časopisje.** Na čelu bojevnikov zoper krščansko stoji judovsko časopisje, ki je strupeno in zapeljivo kot kača v raj. V Avstriji je na primer 213 velikih časopisov v judovskih rokah. Tako je n. pr. pri velikem judovskem časniku „Neue Freie Presse“ uslužbenih 18 judov, pri uredništvu „Neuer Wiener Tagblatt“ a 20 judov. Še hušje kot v Avstriji je na Ogrskem. Izmed 1000 ogrskih časopisov je komaj 100 katoliških, 25 protestantskih, 24 različnih narodnosti, 800 pa je judovskih. V Budimpešti izhaja 25 dnevnikov, od teh je 14 judovskih, 40 je založnikov knjig, od teh je 30 judov; 137 je tiskarn, od teh 103 judovske. In kako moč ima dandanes časopisje, to ve že mali paglavec, ki je nehal trgati hlače v ljudski šoli. V blesteči obliki zna pisati judovsko časopisje o svobodi in človekoljubnosti, o napredku, moderni vedi in temnem srednjem veku. Zastrupilo je ljudstvo, vzgajalo ga v nesramnosti s svojimi podlimi inserati in brošurami, „šund-romani“ in enakim berilom, ki nima nobene umetniške vrednosti, ampak spada na gnoj. Kakor judovsko časopisje širi med ljudstvo nevero in nenravnost, ravno tako dela liberalno in socialno-demokratsko časopisje, kateremu ni svet ne oltar ne prestol. Zato je dolžnost vsakega odločnega katoličana, da se bori proti takemu časopisju. Najbolj se pa bori s tem, da bere in razširja dobre katoliške časnike. Zato naj veljajo te vrstice vsem prijateljem za opomin: V vsako slovensko katoliško družino „Slov. Gospodar“!

Mohorjani! „Slov. Straža“ vas kliče. Zopet Vas je družba sv. Mohorja razveselila s krasnim književnim darom. Za udnino dveh kron dobite šest lepih knjig, katere vam bodo krajšale dolge zimske večere. Za ta dar ste gotovo družbi zelo hvaležni. Kako pa lahko najlepše izkažete hvaležnost? Družba sv. Mohorja sama ima svoj sedež v mestu, kjer prebivajo najbolj zagrizeni naši narodni nasprotniki, ki nam hočejo ugrabiti nšo lepo zemljo in za tretji naš mili slovenski jezik. Družba sv. Mohorja je največja slovenska trdnjava v naši, narodno najbolj ogroženi Koroški in njenem glavnem mestu Celovcu. Veliko napadov je že morala pretrpeti od strani nemških nestrpnih in zato jo bo gotovo razveselilo, ako bo vsak Mohorjan v znak hvalečnosti, da mu za tako nizko ceno podaja vsako leto toliko duševnega kapitala in zabave, ob sprejemu knjig daroval za „Slovensko Stražo“ vsaj 10 vinarjev. Mohorjani! Lansko leto ste se radi odzvali naši prošnji in poslali skupno 2748 K 4 v. Srčna vam hvala za ta lep dar. Prosim Vas pa, da se nas tudi letos spomnite s še obilnejšim darom. „Slovensko Stražo“ čaka v bodočem letu ogromnega dela, katero bo pa mogla izvršiti le, ako bo dobila za to potrebna sredstva. Armada Mohorjarov šteje nad 84.000 članov. ako bi vsak član daroval „Slovenski Straži“ vsaj 10 vinarjev, bi se nebrala že lepa vsota, s katero bi bilo obmejnih Slovencev veliko pomagano. Gg. poverjeniki družbe sv. Mohorja — prav vsi pomagajte „Slovenski Straži“, naberite pri razdelitvi knjig kar največ darov. Mohorjani! „Slov. Straža“ zaupa v Vas in je prepričana, da se bode po Vaši požrtvovalnosti lani nabrani znesek vsaj potrojil. Osrednje vodstvo „Slovenske Straže“.

Našim živinorejcem.

Težavno je sedaj za naše kmete-zivinorejce, ker so živinski sejmi zaprti. Pitana živina se še prodaja, a z nakupovanjem ali prodajo plemene živine je sitno. Kmet rabi n. pr. par mladih volov za vprego, on želi dobiti vole marijadvorske pasme, a v okolici jih ni. Ali naj gre v sosednje občine, od hiše do hiše? Pri tem zamudi mnogo drugega časa. Ker kmet nujno rabi živino, nima prilike, gledati na vrsto, ne na kakovost živine, pa kupi, kakoršnokoli dobi.

Dokler ne bodo sejmi zopet odprti, se mora na drug način odpomoči našim živinorejcem glede prodaje in nakupa plemene živine. V to svrhu se naj poslužijo naši kmetje skupnosti, to je organizacije.

V Mariboru obstoji „Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje“, ki ima namen, pomagati svojim članom, pa tudi drugim živinorejcem pri prodaji in nakupu živine, ako pristopijo k zadrugi. Pri plemenski živini posreduje Osrednja zadruga za svoje člane brezplačno. Že dosedaj se je to posredovanje v mnogih slučajih dobro obneslo.

Zadruga stalno priobčuje v „Slov. Gospodarju“ in „Gospodarskih Novicah“ vprašanja in ponudbe, v katerih se objavi živina, ki je pri posameznih posestnikih naprodaj. Razglasi se pa tudi, kakšno žival želi kdo kupiti.

Ker zadnji čas vedno prihajajo pritožbe radi zaprtja sejmov in težave pri nakupovanju, oziroma prodaji plemenske živine, opozarjamo spodnještajerske živinorejce, da se obrnejo v vsakem slučaju na Osrednjo zadrugo, ki bo posredovala pri nakupu in prodaji. Radi preobitega števila priglasirov ne bodo dobili vsi tisti, ki so se oglasili za njo, živino iz Češkega, zato prej prosimo naše živinorejce, naj Osrednji zadrugi takoj prijavijo, če imajo kaj plemene živine naprodaj. Zelo se sedaj povprašuje po kravah in telicah, pa tudi mlade vprežne vole in bike si želijo mnogi nakupiti. Osrednja zadruga zbira prijave, jih razglašča v listih, da se tako lahko vsak takoj sam obrne do tistega posestnika, ki ima naprodaj kako primerno živino.

Ker se slinovka še vedno širi, se je bati, da bodo seji še delj časa zaprti, zato se moramo med tem časom pri nakupu in prodaji živine oprijeti te poti, ki se je že tudi v drugih deželah izborna obnesla.

Mariborski okraj.

m Maribor. V petek, dne 13. oktobra je umrl v tukajšnjem frančiškanskem samostanu hr. Jožef Ploj, bivši samostanski vratar, v starosti 57 let. Pogreb, katerega je vodil č. g. gvardijan o. Severin, se je vršil v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne. N. v. m. p.!

m Maribor. Okrajno finančno ravnateljstvo nam naznanja, da se odda tobačna trafika v Dravski ulici št. 15 v zakup. Ponudbe do 31. oktobra 1911 popoldne na okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru.

Maribor. Radi letošnje draginje je tukajšnja Dijaška kuhinja v težavnem položaju. Ubogi dijaki prosijo hrane, a vsem prošnjikom se ne more ustreci. Prosimo torej Slovence in Slovenke, da po možnosti prispevajo za Dijaško kuhinjo. Obračamo se pa tudi do družin, ki bi dajale ubogim dijakom na teden kak obed, naj blagovolijo to javiti gimnazijskemu profesorju dr. Arnejcu.

m Maribor. Družinski večeri, ki jih prireja podružnica Slov. Straže, so vedno bolj dobro obiskani in zanimivi. Vrše se vsak ponedeljek zvečer v gostilni g. Kirbiša (Sandwirt). Dosedaj se je nabralo za Slov. Stražo na teh večerih čez 50 kron. Zabava je prijetna in neprisljena.

m Maribor. Ze delj časa sem se opazuje, da oskrbništvu mariborske deželne bolnišnice razpisuje nabavo drv, živil in drugih potrebščin samo v nemških listih. Ali dela to oskrbnik Zwirn na lastno roko?

m Maribor. Otroško zavetišče južnoželezniških delavnic v mariborski koloniji, katero stoji pod vodstvom č. šolskih sester, je slavilo preteklo (žegnanjsko) nedeljo, dne 15. oktobra, štiridesetletnico svoje obstanka. Z dovoljenjem višjega nadzornika delavnice, g. Kam. Washington-Valenta, ki izkazuje, kakor njegovi predniki in sploh ravnateljstvo južne železnice, zavodu posebno pozornost in naklonjenost, je železn. stavb. mojster Franc Bauer hišno kapelico lično prenovil, šolske sestre pa so naročile za njo nov križev pot, katerega je po vzornih slikah glasovitega akad. profesorja Martina Feuerstein izdelal pravkusno Meyerjev umetniški zavod v Monakovem za približno ceno 200 kron. Imenovanega dne so prevzvišeni gospod knezoškof, pri svojem prihodu, prisrčno pozdravljeni po učenki M. Roch, nekdanji gojenki zavoda, ob osmih zjutraj blagoslovili najprej prenovljeno kapelico z notranjo opravo vred in služili v njej sv. mašo, potem pa so blagoslovili in pritrtili na primernih prostorih križec in podobe letos že petega križevega pta. Za tem so na podlagi svetopisemskih besed: „Sin človekov, zapiši si ime tega dneva!“ v izbranih in v srce segajočih besedah razložili važnost in pomenljivost obhajane praznika, ko se je namreč slavila štiridesetletnica skromnega, pa tako blagonosnega delovanja šolskih sester za ljube otročice, ko je bilo blagoslovljeno mično, k pobožnosti vabeče svetišče, prebivališče božje, in ko so bile postavljene postaje križevega pta, katera pobožnost je obdarovana s posebnimi milostmi in mnogoterimi odpusti. Zlasti so ob premišljevanju besed Kristusovih ženam jeruzalemskim, pri osmi postaji: „Ne jokajte nad menoj, marveč nad seboj in nad svojimi otroki!“ poudarjali, kolike važnosti je skrb za otroke in njih dobra odgoja. Nagovor je napravil na vse pričujoče, med katerimi smo zapazili g. višj. nadzornika Valenta, stavb. mojstra Bauera in več odličnih rodbin, mogočen, viden vtis. Z zahvalno pesmijo in z zakramentalnim blagoslovom je bilo sv. opravilo končano po 11. uri. Veselje, ki so ga prevzvišeni nadpastir s svojim visokim obiskom napravili, kakor predstojništvu in gojencem zavoda, tako drugim udeležencem ganljive slovesnosti, bo ostalo vsem v hvaležnem in sladkem spominu!

m Skriti zakladi cerkvenega roparja. Znani cerkveni ropar Pavel Weber, ki se nahaja v ječi v Gradcu, je pisal iz ječe svoji sestri, stanujoči na Koroški cesti v Mariboru, da naj grm vrtnega grozdčičja iz vrta, ki ga ima v najemu, presadi v svoj lastni vrt, ker je škoda, da bi prešla taka rastlina v druge roke. Ker se v ječi navadno zanimajo za pisma, ki jih pišejo kaznjenci svojim domačim, se je jetniški upravi Weberjevo navodilo njegovi sestri glede ribezlja zdelo sumljivo in je o tem obvestila takoj po-

licijo v Mariboru. Pri izkopavanju imenovanega grma so prišli do izvanrednega zaklada. Našlo se je namreč več cerkvenega orodja, in sicer en srebrn, pozlačen kelih, z gotiškimi pokrovom, na katerem so vrezane podobe štirih evangelistov, potem srebrna močno pozlačena monštrance, devet kosov tudi srebrne in pozlačene monštrance, z zlahitnimi kamni, dva kosa tretje monštrance, dva pozlačena okvirja in več drugih cerkvenih reči. Kje je Weber vse to naropal, se še ni dalo dognati.

m St. Ilj v Slov. gor. Nekam hučo sta se „sporekla“ bivši Südmarkin ljubček Fraiss in sedanji njegov naslednik, potovalni učitelj Hoyer. Obvezana hodi oba okrog. Bomo se že izvedeli, kaj se je zgodilo. — Vina naši vinogradniki niso toliko pridelali, kot so upali, izvrstna kapljica pa je. — Naša mladina se pridno pripravlja na veselico, ki se priredi prihodnjo nedeljo, dne 22. oktobra po večernicah. Igra „Krivo-prisežnik“ je zelo lepa in bo gotovo privabila vse naše domačine, Mariborčane in sosede. Po končani igri bo pri Celcerju vinska trgatav s prosto zabavo, petjem in godbo. — Sulferajnska šola v Ceršaku tudi odslej, ko na njej ne poučuje več znani Bresnik, trpi na sušici. Radovedni smo, ali bodo še nekateri gospodarji vnaprej sprejemali čunajske otroke, da ž njimi polnijo šolo.

m Jarenina. Prijetno razpoloženje je vladalo zadnjo nedeljo, dne 15. t. m. v naši Čitalnici. Č. g. kaplan Verzelak je mnogoštevilni mladini v poljuđenem, z raznimi prijetnimi dovtipi okrašenem govoru, podajal koristne nasvete in nauke za življenje. Na tem shodu smo si napravili zopet nekaj načrt za bodoče delo v našem Bralnem društvu. Sklenili smo med drugim, se prihodnjo nedeljo polnoštevilno udeležiti društvene veselice v St. Ilju.

m Jarenina. Kuga-slinovka se je zadnji čas zopet pojavila, posebno v pesniški občini. Ljudstvo, ki ima vsled suše že itak malo pridelkov, je sedaj še bolj pomilovanja vredno. Pa nam očitajo socialni demokrati, da smo mi kmetje zakrivilili draginjo. Če bi se nahajali oni v naših razmerah, gotovo ne bi trosili takih neumnosti.

m Jarenina. „Šnapsbruderbund“ bo skoraj gotovo treba ustanoviti nekje v naši bližini. V novejšem času nekateri ne morejo obstati brez frakelca žganega. Kako hvaležni bi bili tisti, ki imajo sedaj silno opravilo, polniti male steklenice, če bi se ga pozneje lahko postavilo celi štefan na mizo, ako se ustanovi zveza šnopsarjev. Kakor z žalostjo opazujemo, se vedno bolj množe vrste onih, ki se ne sramujejo te ostudne pijače, s špiritom zmešanega žganja. Možje, mladeniči, vzdamite se, da vam razni šnopsarji ne odvzamejo dobrega imena.

m Sv. Marjeta na Pesnici. Umrl je dne 10. oktobra Jakob Marko, posestnik na Pesnici, v 91. letu svoje starosti. Rajni je bil vrl narodni mož, blagi oče svojih otrok, priljubljen od vseh zaradi svojega veselega in mirnega značaja. Rajni Marko je bil tudi zvest naročnik „Slov. Gospodarja“. Naj v miru počiva!

m St. Lenart v Slov. gor. V nedeljo, dne 17. oktobra smo se zbrali pri Arnušu k občenemu zboru podružnice Slov. Straže. Opazili smo zastopnike iz večina vseh župnij naše dekanije. O delovanju podružnice sta poročala dr. Tiplič in kaplan g. Bosina. Podružnica je izvrstno delovala. Po volitvi odbora in vpisovanju udov je govoril Fr. Žebot iz Maribora o potrebi Slov. Straže z ozirom na boje ob jezikovni meji. Nadrevizor Pušenjak pa je naslikal namen in cilje Slov. Straže. Državni in deželni poslanec Roškar je govoril o gospodarskih zadevah, posebno o begu ljudstva z dežele v mesto in tovarne. Pozival nas je k združitvi in zavednosti. Razšli smo se v nadi, da bo podružnica Slov. Straže tudi v bodoče se lepo razvijala.

m Sv. Trojica v Slov. gor. V „Štajercu“ se hvalijo naši nemškutarji, da so oni ustanovili posojilnico, tega pa ne povedo, da so se najbolj naslanjali na naše odlične može, kakor n. pr. na č. g. župnika Zmazeka, ki je bil tudi med najdelavnejšimi ustanovniki, ki pa so ga posilincevi potem izbacili samo zato, ker je Slovenec. Ali se gospodom začneta sanjati, da se bliža ura plačila? Zakaj so se postavili oni na tako izključno nemško stališče, kakor da bi imeli posojilnico tam gori kje med samimi Nemci? V Slovenskih goricah je tako samonemško gospodarstvo popolnoma nemogoče več. Prišel je čas, da se tudi Slovenci postavimo na izključno slovensko stališče in pomedemo z Nemci, kakor so oni z našimi ljudmi pometali in kakor bi pometali tudi radi z nami. Vsi na krov za naše pravice! Naj bo konec nemškega jeroštva! Slovenci, ki so še omahljivi, pa se naj spomnijo, da se samo na ta način iznebijo vpliva in odvisnosti od nemških mogotev, če gredo pošteno z nami v boj proti nemštvu.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Nekateri člani naše posojilnice si govorijo: Golob mi je dal denar, zakaj bi šel proti njemu? Ti ljudje prvič ne pomislijo, da jim Golob ni dal niti enega vinarja iz svojega, marveč je po pravilih dolžan dati vsakomur posojilo, ki ga resnično potrebuje in ki ponudi zadostno jamstvo zanj. Drugič pa ne pomislijo, da se ne gre za Goloba in ne za druge osebe, temveč samo zato, da iztrgamo Nemcem gospodarstvo iz rok, ker nimajo nobene pravice do njega. V Slov. goricah naj vladajo Slovenci, ne pa taki posilincevi, ki bi vse, kar je slovenskega, najraje v žlice vode utopili. Ker so tukajšnji posilincevi zelo hudi sovražniki slovenstva, zato jim že enkrat pokažite, da se ne daste več voditi za nos in zavajati k pljuvanju v lastno skledo.

m Sv. Trojica v Slov. gor. V soboto, dne 21. oktobra dopoldne se vrši občni zbor posojilnice. Opozarjamo naše može, da se zanesljivo udeležijo občenega zbora in da volijo slovenske može v odbor. Nastopite neustrašeno in složno!

m Sv. Anton v Slov. gor. Zadnji „Štajerc“, pravzaprav neko pošvedrano pijano nemškutarško-liberalno revče, napada našega g. kaplana. Dopis je poln neumnosti in laži, to spozna pač vsak pošten Antonjevčan. Na mnenje pijanih šnopsarjev, katerim je naš kaplan trn v peti, pa se pri nas itak nihče ne zmeni. — Faran.

m Iz Slov. gor. V občini Osek, v kateri so imeli dosedaj občinski odbor v rokah posilincevi, so pri občinskih volitvah zmagali na celi črti zavedni slovenski posestniki. Posilincevi bodo vložili baje pritožbo zoper volitve.

m Selnica ob Dravi. Poročil se je g. J. Vautpoteč, knjigovodja in posestnik v Ormožu, z gđc. Rozalijo Pele, hčerko veleposestnika, gostilničarja in lesnega trgovca iz Selnice nad Mariborom.

m Hoče. Nesreča. Posestnik g. Jakob Kolar iz Gornjih Hoč, si je pri sekanju drv odsekal dva prsta na levi roki. Želimo dobremu možu, da bi kmalu ozdravel.

m Hoče. Pri nas je izpadla vinska letina čisto drugače, kakor se je prvotno mislilo. Sicer pa to, kar je pod obročem, je res izvrstna kapljica, saj ima 20 stopinj sladkorja.

m Bohova. Posestnikova hčerka Rečnik je padla z voza in si zlomila roko. Se oče ni popolnoma zdrav, ki si je zlomil lansko leto nogo, a sedaj ima isto nesrečo pri svoji hčerki. Upamo, da kmalu ozdravi.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Dekliška zveza vabi na gledališko predstavo „Vestalka“, ki jo uprizori v nedeljo, dne 29. oktobra 1911 ob 4. uri popoldne. Dejanje se vrši za časa cesarja Nerona. Igra uprizorjena v rimskih oblekah naredi globok vtis. Na vspeh so tudi dekliski govori, deklamacije, petje, srčolov z zanimivimi dobinki itd. Pridite! m Poljčane. Vrla dekleta našega izobraževalnega društva so nabrale pri cesarski slavnosti K 763 za Slov. Stražo. Hvala prisrčna!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Pozornost vzbuja dejstvo, da se odpuščajo zadnji čas, ali pa sami odpovedujejo službe uradniki in uslužbenci pri našem mestnem uradu, v hranilnici in drugih uradih, ki spadajo v področje našega županstva. Kaj neki to pomeni?

p Sv. Urban pri Ptuj. Nismo si mislili, da bomo morali kedaj poročati tako žalostno novico širnemu svetu o našem gospodu kaplanu. Radi njegove nepokornosti ga je zadela huda kazen od strani škofijstva, pa ne mariborskega, ampak škofijstva urbanškega, ki ga tudi včasih spreleti želja, predstavljati kaplane. Ta oblast, ki ima svojo prestolico v Oberkoruzni purgi, je našega g. kaplana radi njegovega „pregrešnega“ političnega delovanja kaznovala s tem, da mu je enoglasno odrekla vinsko bernjo. A čujte ljudje! Kar je pri tem žalostnem dogodku najhujše, je to, da se g. kaplan vkljub tej ostri kazni prav dobro počuti in ne kaže nobenega znamenja, da bi se hotel poboljšati. Žalostno to, a resnično.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Okrog 300 zborovalcev in zborovalek je na Terezijino bilo na shodu v Čitalnici. Prvi je govoril naš drž. poslanec g. M. Brenčič, ki je poročal o svojem delovanju za ptujsko-ormoški okraj in o delovanju slovenskih kmečkih poslancev sploh, o nujnih predlogih za pomoč po raznih nezgodah zadetih posestnikov, o drugih predlogih v korist kmeta, n. pr. splošno zavarovanje zoper nezgode, zakon o kmečkih boleznih, pretiranosti in sleparskih zahtevah socialnih demokratov itd. Volilci so z odobravanjem vzeli poročilo na znanje in soglasno sprejeli resolucije: 1. Zbrani volilci izrekajo zaupanje svojemu državnemu poslancu in Hrvatsko-slovenski Zajednici ter jih pozivajo, da tudi v bodoče z vso odločnostjo čuvajo koristi slovenskega kmeta nasproti pretiranim zahtevam socialnih demokratov in liberalcev. 2. Poslanci naj delajo vstrajno z vsemi sredstvi na to, da se na slovenskem delu Štajerske in Koroške ne nastavlja slovensčine nezmožni uradniki, ampak se naj dajo slovenskemu jeziku v državnih temeljnih zakonih zajamčene pravice, zlasti tudi pri sodnijah. 3. Volilci odločno protestirajo zoper neravnano obdačenje vina. 4. Poslanci naj pri davčni preosnovi skrbno pazijo, da se novi davki ne naložijo kmečkemu in delavskemu stanu, ampak tistim, ki imajo velike dohodka, a so malo obdačeni, n. pr. tisti, ki dirjajo z avtomobili na okrog itd. 5. Ljudsko šolstvo se naj čim prej preosnuje v smislu predloga kmečkih poslancev in država naj prevzame vsaj deloma stroške za šolo. 6. Zakon o kužnih boleznih se naj spremeni tako, da bo res koristen, ne pa povzročal živinorejcu škodo in sitnosti, n. pr. če se kje pojavi kuga, zapre naj se samo dotični hlev, ne pa ves okraj. — Nato se je vršil občni zbor podružnice Slovenske Straže. Gosp. predsednik I. Ozmeč je govoril o namenih Slovenske Straže in o njenem delovanju v preteklem poslovnem letu; g. tajnik je poročal o delovanju podružnice za domačo in cirkovsko župnijo; štela je čez 60 udov in odposlala osrednjemu odboru do 9. julija tega leta 305 K 63 vin. in 2051 pisemskih znamk. Udje so z hvale vredno poštvovalnostjo nabirali in darovali prispevke ob raznih priložnostih, zlasti ob gostijah in primicijah; tudi v nabitih Slovenske Straže v gostilni Fmžgar se je nabrala lepa svota. G. M. Zorko je na velikem apetitu Italijanov po turških deželah izvrstno opisal želje Štajerskih Turkov po krasni slovenski zemlji in razložil, kako bi se naj jih uspešneje ubranili, ko pa Turki Italijanov v Tripolisu. Na vzgledu domoljubnih

Slovenk v prejšnjih časih je poudarjal Anton Planinšek, da naj tudi sedaj žene in dekleta pomagajo bratni domovino. Pevski zbor je krasno zapel lepo, za shod zloženo pesem: „Slava Slovincem“. Na koncu se je nabralo 57 K 50 vin. udnine in darov za Slov. Stražo. Iskrena zahvala vsem blagim udom in darovalcem, naj bi imeli mnogo posnemovalcev. Bog plati!

p Hum pri Ormožu. Pretekli četrtek, dne 12. t. m. se je pri posestniku Baumanu stanujoči fotograf Marko Neumüller zaradi nekkih preprirov obesil. Pristojen je bil nekam na Srednji Štajer in je med tem časom po ormoški okolici izdeloval slike. — Trgatev je po naših hribih že večinoma končana. Letošnji pridelek prekaša vse druge zadnjih let. Nabralo se je še tudi precej. Cene so med 48—60 vin. liter.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Kar si je naša mladina že dolgo želela, se ji bo izpolnilo 29. t. m., ko se bo ustanovila mladeniška in dekliška zveza, v kateri bi se naj zbrala vsa poštena mladina, da si tamkaj blaži srce, se vsestransko izobražuje, razveseljuje, vzgojuje, skratta, pripravljajo za poznejše življenje. Potrebne dandanes kmečki stan zavednih, izobraženih gospodarjev in vzornih gospodinj, a temelj za to je treba položiti v mladosti. Starišem hočeta mladeniška in dekliška zveza biti pomočnici pri vzgoji sinov in hčer, vam, dragi mladeniči in mladenke, pa bo zveza dobra prijateljica v lepih, tako važnih a tudi nevarnih mladih letih. Mladeniči in dekleta, mnogo tisoč poštenih slov. tovarišev in tovarišic vaših je že združenih v mladeniških zvezah, kjer se v veliko veselje skrbnih starišev in domovine urijo v delu za svoj in ljube domovine blagor. Stopite tudi 29. t. m. v krog teh plemenitih mladeničev in deklet. Govoril bo preč. g. dr. Hohnjec iz Maribora in domači mladeniči in dekleta. Vabimo pristrčno tudi sosednje mladeniče in dekleta!

p Dekliška zveza pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. priredi v nedeljo 22. t. m. po večernih mesečni shod, ter je na dnevnem redu deklaracija, govor, igra: „Boj za doto“, petje in šaljni prizor. K obilni udeležbi vabi odbor.

p Svetinje. Vojaško veteransko-podporno društvo pri Svetinjah priredi v nedeljo dne 22. okt. ob 4. uri popoldan tombolo v gostilni g. Matjaža Pihlar v Zerovincih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. V našo okolico, pa tudi na ostalo Mursko polje, se zadnja leta prav pridno naseljujejo prekmurški Slovenci iz Ogrskega, ker morajo tam preveč trpeti pod obilico davkov in pritiskom oholih Madžarov. Naseljujejo se pa ogrski Slovenci tudi okrog Radgone in dalje ob jezikovni meji. Posestva so v Medmuru silno draga, zato navadno mnogo skupijo za nje. Dobro bi bilo naseljevanje ogrskih Slovincov na našo jezikovno mejo, kjer dosedaj prehajajo posestva v nemške roke. Ti naši bratje tudi zelo pridno obdelujejo zemljo in so bolj varčni kot naši ljudje.

l Radenci. Dne 21. septembra smo pokopali J. Muleca, bivšega kmeta v Radencih. Rajni je bil 65 let star; bil je miroljuben in treznega značaja. Pri pogrebu ga je spremljala velika množica ljudstva. — Počivaj v miru!

l Kapela pri Radgoni. V nedeljo, dne 8. okt. je bil za Kapelo zelo pomemben in slaven dan. Že na predvečer je bila razsvetljena, godba je donela dol na Mursko polje in rakete so švigale visoko v zrak. Jurjevsko veteransko društvo je slavilo odkritje krasnega spomenika presv. cesarja Franca Jožefa. Pred enim letom, ko je naredilo veteransko društvo izlet na krasni kapelski grič, je g. Anton Lasbaher, takratni načelnik, v daljšem govoru obljubil, da hoče v teku enega leta postaviti pri Kapeli omenjeni spomenik, a ni mogel tega sam dovršiti, kajti neprizanesljiva smrt mu je prerezala nit življenja. Da bi pa ne ostal dolžan svoje obljube, je preskrbela blaga soproga pokojnika, botra zastave, krasen spomenik. Odkritje se je vršilo po sledečem sporedu: Ob 10. uri je bila pridiga s sv. mašo, pri kateri so bili navzoči veteranci v paradi, domači požarniki, Hrstje-Mota ter nebroj domačega in sosednjega ljudstva. Po cerkvenem opravilu je društvo na čelu svoje godbe korakalo k spomeniku, pri katerem je č. g. duh. svetovalec in župnik Meško imel krasen govor na društvo, jih vspodbujal na krepost, čvrstost, a posebno na zvestobo domovini, na kar se je zaklical iz vseh grl trikratni „Živio“ na presv. cesarja. Nato je zapel domači pevski zbor pesem: „Domovje moja Avstrija“, in odkritje je bilo končano s cesarsko himno veteranske godbe. Sedanji načelnik g. Sterniša je prečital napis spomenika, pozdravil občinstvo in se zahvalil cerkvenim pevcom. Nato je sledila prosta zabava pri g. Rud. Horvatu. S tem smo končali naš lep dan, dan, kateri nam ostane v trajnem spominu.

l Iz Prekmurja. V petek, dne 13. t. m. zvečer se je začel sv. misijon v čerensaski farni cerkvi. Vodijo ga č. gg. lazaristi iz Celja. Ljudstvo se temu veselemu dogodku, kateri se zdaj vrši prvič v Čerensoveh, jako veseli. Udeležba je ogromna. Kar s četverih far prihajajo ljudje poslušat pridige, pa opravljat sv. spoved. — Požar v Beltincih. V torek, dne 17. oktobra zjutraj je pri kmetu Ivanu Rousi nastal požar, kateri je v pol ure uničil poslopja in pridelke celega leta. Zažgal je 4 leten otrok. Škoda znaša več tisoč kron.

l Sv. Križ na Murskem polju. Od več strani je že bilo slišati, da bo tukajšnja bralno društvo zaspalo. A naši fanti in dekleta hočejo pokazati, da temu ni tak. Zato se pridno urijo in učijo za veselico, katero priredi Bralno društvo v nedeljo 22. oktobra, s temle vspešnim: Svibanjska Ružica. (Svirajo domači tamburaši). Pozdrav gosp. predsednika. Junak iz Like. (Svirajo tamburaši). Govor. Igra: „Za pravdo in srce“. (Tragedija v petih dejanjih Spisal A. Medved). „Lepa naša domovina (Svirajo tamburaši). Prosta zabava, boj s konfeti, šaljni pošta itd. Začetek ob 4. uri popoldne. Torej, da se 22. vinoteka vidimo. Veselica s predstavo in prosto zabavo se vrši v prostorih g. Ignaca Hauptmana v Križevcih. K najobilnejši udeležbi uljudno vabi odbor.

l Mala Nedelja. Prihodno nedeljo, t. j. dne 22. t. m. priredi tukajšnja kmet. podružnica takoj po rani maši v šoli zborovanje, na katerem govori slov. tajnik c. kr. kmet. družbe g. Holz. K obilni udeležbi vabi odbor.

l Jurjevsko prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo 22. oktobra t. l. veselico pri Sv. Duhu v gostilni g. L. Šijanca. Na vspešnem je skrivna trgatev, šaljni srečolov, dražba in šaljni pošta. Ker društvo priredi to običajno veselico vsako leto, se posebno letos pri-

poroča za obilen obisk, ker je čisti dobiček namenjen za novo spravišče gasilnih priprav. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. Začetek ob 3. uri popoldne. Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Že ljudsko štetje nam je dokazalo, kako se število prebivalstva v našem okraju krči. Največ je krivo tega izseljevanje. Naši kmetje to silno čutijo. Kmet, ki je imel poprej tri ali štiri hlapce, sedaj navadno še enega nima. Nevoljni radi pomanjkanja delavskih moči prodajajo kmetje kmetije, ki prehajajo v tuje roke. Položaj nas kmetov je bolj resen, kot se domneva. Kličemo našim voditeljem: Nekaj se bo moralo storiti, da se prepreči beg ljudi z dežele. Okoliški kmet.

s Gortina pri Muti. Tukaj se je pred kratkim ponesrečil mlad mož, ki je prišel s koroške strani. Nekaj dni se je potikal blazen okrog, potem je pa ponoči brzkone padel čez skalovje ter se ubil. — Pretekli teden pa so našli mrtvega v Bistrici domačina tesarja Podlesnika. Ponoči se je vračal iz Sobote ter je padel v vodo.

s Smartno ob Pakl. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 22. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne gospodarski shod v šoli. Kot govornik nastopi Vičanski Škerlec. Vabljen je vsak, komur je mar napredek kmetijstva.

s Bralno društvo v Šoštancu priredi v nedeljo, dne 29. oktobra v dvoranu hotela „Avstrije“ veselico s petjem, deklaracijo, igro „Jeza nad petelinom in kes“, in srečolovom. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži I. 60 vin., II. 40 vin., stojišče 20 vin., karte za srečolov po 20 vin. Čisti dobiček se porabi za društveno knjižnico. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

s Na Muti priredi v nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v poslopju slavenske šole veselico z gledališko igro, petjem in deklaracijami v korist ubogim otrokom slovenske šole. Pričakuje se obilo udeležbe, ne samo od domačinov, ampak tudi od sosednjih far. Ako bi to nedeljo deževalo, se vrši veselica teden dni pozneje, ob vsakem vremenu.

Konjiški okraj.

k Konjice. Mladinskega shoda v Zrečah se je udeležilo tudi nekaj tukajšnje mladine. Sploh opazamo, da se mladinska organizacija v našem okraju zelo lepo razvija. Iz te se bo pospešila gotovo tudi politična in gospodarska organizacija, katera je še marsikje pomanjkljiva. Dobro bi bilo, ko bi se letos zopet priredil socialni tečaj v Konjicah. — Fant iz okolice.

k Oplotnica. V Čadramu si je pred dvema letoma na nekdanjem Koroščevem, slovenskih kmečkih starišev sin Bučerjev Alojz ustanovil gostilno in trgovino. Dobro vedoč, da brez Slovincov tukaj ne more živeti, si je omislil lep slovenski napis. Pred par dnevi smo pa opazili, da mu njegova barantija že toliko nese, da si je pustil napraviti dvojezični napis in sicer na prvem mestu nemški z velikimi črkami: „Gasthaus und Gemischtwarenhandlung“, spodaj pa z malimi črkami: „Gostilna in trgovina“. Iz tega se razvidi, da smo mu znosili slovenski kmetje že dosti denarja in da Slovence manj mara kot Nemce.

k Prihova. Dne 12. t. m. se nam je nudił nenačuden prizor; k pogrebu so nesli obenem tri male krste nedolžnih otrok. Med temi je bila tudi pridna učenka II. razreda, Marija Pern. Vsi so umrli za davico.

k Prihova. Naši fantje Marijine družbe z veseljem pričakujejo konjiškega jeruzalemskega romarja, ki jih bo s pomočjo skioptičnih slik peljal v duhu v sveto deželo.

k Sv. Jernej. Dne 10. t. m. je obhajal naš gospod župnik v ožjem krogu svojih prijateljev in sodelavcev desetletnico svojega delovanja v konjiškem okraju. Storił je veliko, posebno na političnem polju. Želimo le, naj ostane še v našem okraju in deluje naprej z istim navdušenjem.

Celjski okraj.

c Celje. Zidalo se bo novo gimnazijsko poslopje. Naši poslanci so bili že v dogovoru, kako urediti pri tej priliki vprašanje samostalnih nemško-slovenskih razredov. Kakor na kljubost pa je ob tem času nek bedast liberallec opozoril Nemce na to vprašanje, in sedaj seveda Nemci govoriyo in groziyo, da se ne sme Slovincem v ničemer ugoditi. Nerazumljivo nam je, zakaj liberalci hujskajo Nemce proti slovenskim zahtevam v najvažnejših trenutkih. Liberalci so s svojo neumnostjo in zlobnostjo postali zares nesreča za slovenski narod.

c Čebelarška podružnica za Savinjsko dolino je priredila zadnji čas zaporedoma kar tri poučna predavanja, in sicer: 24. septembra v St. Pavlu, 30. septembra v St. Ilju pri Velenju, 8. oktobra pa v Žalcu, kjer je bil obenem tudi občni zbor Udeležba je bila vsakokrat prav povoljna. Razpravljalo se je o letošnji čebelarški letini, o zboljšanju jesenske paše po zopetni upeljavi rdeče ajde ter o raznem drugem. Praktično sta pokazala predavatelja gg. Pikel in Černe jevensko združevanje čebel, nadalje kako se na najlažji način zamenja matico, kakšne čebele se naj zbero za prezimljenje in kako jih je vzimati. Navdušenje za čebelarjenje raste povsod. Pri občnem zboru v Žalcu smo potrdili zopet stari odbor. Pri tej priliki so vse zbrane čebelarje gđ. Žužove kaj gostoljubno pogostile; za kar jim bodi še tudi tem potom izrečena srčna zahvala. Pri ugodnem vremenu priredi podružnica še eno zborovanje, in sicer v nedeljo, dne 22. oktobra ob 3. uri popoldne pri gosp. Radišku v Kaplji. Čebelarji, udeležite se tega zadnjega čebelarškega shoda v prav obilnem številu!

c Savinjska dolina. Liberalci si še vedno domišljujejo, da bodo tu ali tam z uspehom udarili po naši stranki in njenem poslancu dr. Korošču. A so prepozno vstali. V „Slov. Narodu“ hujska nek liberalni prifrknjenec proti dr. Korošču, da je stavil predlog za tobačno delavstvo, za svoj volilni okraj pa še ne. Toda kdor čita časnik, njemu je znano, da je dr. Korošec že trikrat stavil v državni zbornici nujne predloge, ki so se pečali z uimami in bedo v volilnem okraju. O Robleku celo štiriletno dobo nismo toliko slišali kakor o našem sedanjem poslancu v teku enega tedna. Kolikor je nam znano, je bil dr. Korošec poročevalec o tobaku v proračunskem odseku, in zato je pač le hvale vredno, ako se poteguje tudi za naše slovensko tobačno delavstvo. Naša stranka mu šteje to v zaslug, ker ni zabita in omejena, kakor stranka liberaluhov.

c Železnica Polzela—Kamnik. Dne 17. t. m. so vodili poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič, Jarc in dr. Krek odposlanstvo k voditelju železniskega ministrstva, da pospešijo vprašanje železnice Polzela—Kamnik. Minister jim je obljubil, da se bo oziral na izražene mu želje.

c Teharje. Prireditve našega Izobraževalnega društva zadnje nedelje je dobro izpadla. Po večernicah se je zbralo v društveni sobi prav častno število občinstva. Kot govornik je nastopil urednik Kemperle iz Maribora. Razpravljal je o raznih važnih dnevnih zadevah in navduševal zlasti mladino za izobrazbo in plemenitost. V težkih časih živimo, zato rabimo značajnih in korajžnih ljudi. Omenjal je tudi Orla, za kalerega vlada med mladeniči veliko zanimanje. Govoru je sledilo navdušeno pritrjevanje. Nato so domači fantje predstavljali lepo in pomenljivo igro „Sinovo maščevanje ali grof Jamski“. Igralci so dobro pogodili svoje vloge. Zlasti nekateri so na odru kakor doma. Igra, katere misel je: Spoštuj stariše! je napravila globok vtis. Zadovoljni z lepo prireditvijo, smo se razšli. Sedaj smo pa radovedni, s čim nas bodo presenetila dekleta.

c Luče. Podpisani sem že dolgo časa opazoval ljudi, ki so pristaši liberalne stranke, in spoznal sem, da sta jih dve vrsti. Oni v prvi vrsti so sicer še kolikor toliko pošteni, a v verskih zadevah so še več kot mlačni, posebno, kar zadeva ljubezen do bližnjega. Mislijo si pač, samo da je meni prav, ti pa kakor hočeš in moreš. Drugi so pa taki, ki kajho od znotraj bolj poznajo, kot pa doma svojo izbo. Kar sami znajo in delajo, to sodijo tudi o drugih. Večkrat sem slišal, kake neresnice piše „Nar. List“, pa sem si mislil, toliko je na teh lažeh resnice, da niso zakrivilili tega, kar se jih dolži, naši pristaši, temveč tisti, ki se štejejo med liberalce. Ravno nekaj takih se zaletava v moje poštenje, in sicer so izpustili svoj smrad v celjski „Smrdokavki“. Na njune laži ne odgovarjam nič drugega, kakor pomilujem jih in zopet pomilujem. Bojite se znabiti, da bi vas tožil? O ne, dobrega imena, katero mi blatite, mi ne morete dati, ker ga sama nimata; pač pa ptička, ki vaju po petju dobro poznam, pozivam, da mi dokazete nepoštenost in krivico. Prijavite takoj na sodnjico, na odgovor bom prišel z mirno vestjo. Tam se deli pravica, ne pa v „Narodnem Listu.“ **Torej storite, da bo konec.** — Fr. Dežman.

c St. Jurij ob juž. žel. Dne 13. t. m. je vpepelil požar hišo kmeta Franca Zdolšek v Podgorju. Zopet se je pokazala potreba, da se spravi v dober stan brizgalna okoliške požarne brambe. In sicer bo treba k plačilu pritegniti prejšnjega liberalnega župana, po čegar brezbriznosti je bila brizgalna izpostavljena mesece in mesece dežju in drugim neprilikam, tako, da je sedaj nerabna. Kako pride občina do tega, da bi sedaj za popravila toliko prispevala, ko je prej morala za novo toliko šteti. Fantje imajo veselje, če bi se le brizgalna popravila. V trgu imajo pa brizgalnico, a moštva ne. Tudi je zahteva splošna, da se utiča prestavi kam bližje trga.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Umrl je dne 15. t. m. Fr. Šoline, kmet in občinski odbornik v Cerovcu. Dve njegovi hčerki sta usmiljenki, sin pa dijak. N. v m. p.!

c Sv. Jurij ob juž. žel. V 45. številki celjskega „Narodnega Lista“ me napada nek dopisunček na jako surov način. Najprej se moram zahvaliti dopisunu za skrb in prijaznost, kojo ima po nepotrebnem za mene. Svetujem mu, da se vdruči boljše pouči o vsaki stvari prej, ko misli isto razglasiti svojim vernim drugom potom „Narodnega Lista“. Priporočam se ti v bodoče, da še bolj lažeš o meni, ker tvoje laži bodo gotovo rodile za te lepe sadove. Natvežaš mi, da se štejemo za jako umnega, a jaz te vprašam, kaj tebi to mar, sem li tak ali tak. Pribijem pa, da ti nimaš tistega merila, da bi ljudem, posebno pa meni, meril pamet. Drugič praviš, da sem kupil kravo za 100 K, kar pa ni res. Če imaš količkaj pameti, kar pa ni upati, moraš vedeti, da krava ni danes za 100 kron, in če bi bila, mora biti ukradena, ker drugače ni mogoče, da bi se dobila po tako nizki ceni. Dobilo bi se k večjemu za 100 K tele, kakoršno si ti, dopisun. Da pa človek, naj si bode umen ali neumen, lahko paše sleparjem v roke, to se marsikateremu pripeti. Ker se ti kažeš v svojem dopisu, da poznaš silno dobro značaje in znaš ljudem iz duha brati njih misli, ne bi bilo odveč za tebe, da bi stopil v službo pri kakšni tajni policiji, ker bi znal še morda dosti zla preprečiti, ko bi ne bil pretrapast. Lažeš se, da sem prišel otožen k rožnikom, kar pa ni res, res je, da je zahteval moj sin od orožnikov, da sleparico, katera je bila še tukaj, aretirajo. Da boš drugič boljše znal poročati, a ne tako lagati in zavijati, potrudi se vsako-

krat v Celje k sodnji, morda ti tam pravo povedo, ako te prej ne pošljejo na občinske stroške v Feldhof. In taki ljudje, kot si ti, dopisunče, ko se ti tako cedi- go sline po odborniški, morda še celo po županski časti, se mi drzneš predbacivati kaj glede občinskega gospodarstva? Kaj? Dokaži mi, koliko sem zapravil jaz občinskega premoženja in na kakšen način. Kakšne dolgove in v koliki meri sem jih jaz naš račun občine napravil. Sem li jaz kriv, da so se zidale nove šole? Ali sem jaz kriv, da je po hiralnicah toliko ubogih in v občini toliko podpore potrebnih, ki se vsi vzdržujejo na občinske stroške? Bodi ti toliko usmiljen ter jih vzdržuj! Morem li jaz za to, če so potrebni novi mostovi? Daj ti ljudi, živali in vozove prenašati povsod preko vode brez mosta, potem bo celo občina manj stalo. Daj občini 100.000 K, pa bodo precej manjše doklade in dolgovi, povrh ti še zna biti kdo hvaležen. Prosim te, da se potrudiš, mi vse to dokazati, pa ne pozabi se podpisati. Stopi na plan s svojim polnim imenom, da te spoznam. Ako te to žali, da jaz nisem izgubil 100 kron in ako se morda ti čutiš oškodovanega, potrudi se k meni, ti hočem povrniti. Dovoljujem si, se tem potom zahvaliti vsem bližnjim in daljnim s priporočilom, da me v prihodnje še bolj obrekujejo, želim vsakemu dober tek. Da me vsakdo najde, posebno še dopisun, evo moje ime. Repno pri Sv. Juriju ob juž. žel., dne 15. oktobra 1911. — Mihael Guzej.

c Sv. Jurij ob juž. žel. (Iz okoliške občine.) Zaradi podpor se nekateri občani vsajajo, češ, da ne dobijo koruze in fižola. Bilo je že naprej pričakovati, da bodo nekateri, katerim odbor v tej sestavi ni po volji, izrabili tudi to okolščino ter mu skušali omajati zaupanje; podpore so sploh že rađe povod godrnjanja. Toda, če ima županstvo naročeno, naj prijavi glavarstvu le take stranke za obdaritev, „kajih beda je resnično tako huda, da si istinito ne morejo nabaviti iz lastne moči potrebnih živil in klaje za živino“, tedaj je županstvo storilo le svojo dolžnost, da je za njimi poizvedovalo po svojih zaupnih možeh, kakor je bilo naročeno; če bi pa dali oznaniti, privreli bi vsi in vsak bi se imel za najbolj ubogega. In vendar pridejo v poštev le posestniki ali zemljiški zakupniki (najemniki), kateri so po suši ali drugih nezgodah v tekočem letu zabredli v tako bedo, da je njih gospodarstveni obstanek v nevarnosti. Naročila na klajo in ajdo ter druga živila proti plačilu pa je bilo županstvo pripravljeno sprejeti od vsake stranke, seveda z velikim pomislekom, ali se bodo moglo ustreči tolikim zahtevam. Obdaritev občinskih ubožcev, prevžitarjev in enakih je pa tako izključena. Ubožce ima pa prerediti občina; njih število je tako narastlo, da je spravilo občinske gospodarje v obupen položaj. Ker nam pri e. kr. okrajnem glavarstvu nič ne verjamejo, kako nam gre slabo celo pri najvišjih dokladah, bomo morali prositi poslance, naj glavarstvu in okrajnemu zdravniku pojasnijo, da mi občinski možje po razmerah najbolj vemo, v koliko je kedo izmed ubogih iz blagajne vreden in potreben podpore, da ne bodo vsaki pritožbi kakega pohajalca ugodili. Glede šolskega bremena je pa občinski odbor sklenil, je izločiti iz občinskih doklad in na način odkupljenja bernje razdeliti dolg na posamezne davkoplačevalce, ki bodo potem tudi hkrati na jasnem, koliko ima vsak v celem plačati za šolsko palačo. Godrnja se tudi zoper potovanje po občini, ko se je cenila škoda po suši. Tem obhodom se ni mogoče izogniti, ako se želi odpis davka, in če bi ti možje ne šli, bi se moralo na dobiti druge. Letine so res slabe, a Bog nas ne kaznuj še s tisto šibo, da bi liberalci gospodarili v občini; tistih časov si mi ne želimo prav nič nazaj.

c Celje. V nedeljo dne 22. oktobra 1911 popoldne ob 3. uri bo v vrtni dvorani hotela „Pri belem volu“ v Celju veleznimivo predavanje s slikami „Heli- in Röntgen terapija“. (Zdravljenje različnih in tudi neozdravljivih boleznih s solničnimi in Röntgenovimi žarki). Predava gosp. dr. Anton Schwab, pri skioptičnem aparatu bo g. dr. Ant. Jerhar. Med odmori igrajo timburaji. Vstopnina 20 vin., za šolarje 10 vin. Iz brazevalno društvo v Celju.

c Nova cerkev. Čebelarstva podružnica za Novocerkev in okolice ma v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne v ljudski šoli čebelarstva predavanje, katerega bode imel gospod nadučitelj Hinko Karničnik. Po predavanju se vrši redni občni zbor podružnice. Vabijo se čebelarji, da se obilno udeležijo. Odbor.

c Mezirje. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 22. oktobra ob 8. uri zjutraj v moziški šoli kmetijsko zborovanje, kjer bo predaval g. Franc Skrlac iz Vičanece. Vse člane, kakor tudi druge, vabi k obilni udeležbi načelstvo.

c Pečivka. Naše kmetijsko bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo po večernicah igro „Štipko tiček“. Sodeluje pevski zbor in nastopijo provkrat domači tamburaji.

c Sv. Jurij ob Taboru. Mladeniška in dekliška zveza priredi v nedeljo, 22. t. m. ob 8. uri popoldne v Orlovi telovadnici slavnost z dvema gledališkima igrama „Rdeči nosovi“ in „Nezadovoljne ženske“. Tudi so na sporedu pesmi: Naša zvezda, Domovini, Nazaj v planinski raj itd.

Brežiški okraj.

b Brežice. Naši posilincevi so žalostno gledali pretečeno nedeljo vrste naših vrljih mladeničev, ki so prihajali na mladeniški shod. Tam pri nemški hiši je vzkljnil nek star brežiški posilincevec proti svojemu tovarišu: „Če se bodo ti fantje tega držali, kar se jim danes v Narodnem Domu govori, pa bodo Brežice izpremenile svoje nemško lice.“ Verjamemo, oni, ki je to govoril, je bil najbrž trgovec.

b Dobova. Zvedel sem, da se nekaj časa sem v „Nar. Listu“ najpogosteje napada moja oseba. Na vse te grde in neutemeljene napade izjavljam: Vse, kar se mi v podlih dopisih brezimnega dopisnika v „Nar. Listu“ zasmehljivo očita, ni drugega, kakor infamna laž, nesramno obrekovanje, drzno podtikanje in sumničenje najnižje vrste, kraiko: ostudni izbruhi jeze in maščevanjaželjnosti, povzročeni od strani peščice

brezvestnih ljudi, ki bi radi vedno le druge (najraje seveda vodilne osebe župnije) „komandirali“ in „obrihtali“, in ki čutijo posebno veselje nad razdiranjem vsega dobrega in zato že od nekdaj delajo po geslu: „Divide et impera“, to je deli, loči, razdiraj. in hujskaj drugega proti drugemu — ti (vladehlepna strančica) pa lepo vladaj in se zabavaj nad prismo-darjijami in neumnostmi, ki jih povzročas na ta način merodajnim krogom župnije. Ker pa mi je postalo že neznošno njihovo preoblastno postopanje, držnil sem se kratkoma lo odreči doseđanje ponižnost in pokorščino njihovi vladi. Od tod torej vsa jeza in maščevanjaželjnost, od tod ves žolč in strup, od tod ogenj in žveplo na mojo osebo. — Sramotilnega dopisuna, ki se tako rad zaletava v mojo osebo, pa pozivam, naj stopi na dan s svojim imenom in naj se podpiše pod ostudne izbruhe krute maščevanjaželjnosti in bolne domišljije, da se vidiva pred sodiščem. Če pa tega ne upa storiti, si sam sebi pritisne pečat podlega lažnika, grdega obrekovalca in sramotnega strahopetneža. — Dobova, 16. oktobra 1911. — Jakob Čebašek, kaplan.

b Zagorje pri Pilšanuju. Ko sva se nedavno vračala s tovarišem iz Kozjega proti domu, pripelje se za nama nek „gospod“ s svojim kolesom; malo je manjkalo, da naju ni podr. Ta „gospod“, ki se silno zastopi na delo kopitarjev, je ves zaverovan v „Slogo“; še tokrat mu je molela iz žepa. No, torej ni čuda, da se on tako prešerno vozi, ker se razume na ubogi liberalizem.

Vestnik mlad. organizacije. Škofova beseda slovenskim krščanskim mladeničem.

Naš prevzvišeni gospod knezoškof so naprošeni od uredništva „Mladosti“, na slovensko krščansko organizirano mladiño naslovili te-le prelepe besede:

Po vseh pokrajinah naše ožje domovine se je vzbudilo v zadnjih letih veselo, živahno mladeniško gibanje. V moji razsežni knezoškofiji se osnavljajo dandanes poleg hvalevrednih cerkvenih bratovščin Marijine družbe zlasti za mladeniče in mladenke, izobraževalna društva in raznovrstne zveze za probujo upapolne mladine. Goreči duhovniki žrtvujejo vse svoje moči, da v cerkvi in zunaj cerkve na podlagi modrih sinodalnih določb utrjujejo mladiño v verskem prepričanju, da jo navajajo k versko-nravnstvenemu življenju, da jo izobražujejo na duhu in blažijo na srce, ter jo tako vadijo in urijo za uspešni boj proti prekanjenim sovražnikom njenega vzveličanja. Duhovnike pri tem delu požrtvovalno podpirajo krščanski razumniki in sploh dobro misleči možje iz drugih stanov.

Sveta Cerkev posvečuje neprenehoma skozi vsa stoletja svojega obstoja posebno pozornost mladinski vzgoji, dobro vedo, da tako najbolje skrbi za zanesljiv naraščaj dobrih in zvestih svojih udov. Saj je pregovor: Mladenič vajen svoje poti, tudi v starosti ž nje ne stopi (Preg. 22, 6), in kakršna mladost, takovšna starost. Zato pri cerkvenem in šolskem pouku vedno opozarja mladeniče na prelepe svetopisemske zgodbe o stanovitnosti egiptovskega Jožefa v hudi izkušnji, o poslušnosti nedolžnega Samuela, o čudovitem prijateljstvu Davida in Jonatana, o ljubezni vrliga Tobija do staršev, o razumnosti zalega Daniela in njegovih tovarišev, o verski odločnosti sedmerih makabejskih bratov. Zlasti jih opominja, da naj posnemajo vzvišeni vzgled pokorščine, pobožnosti in sveto-sti, kakor nam ga je zapustil božji mladenič iz časa, ko je hodil po zemlji. Božji Vzveličar sam je kazal izredno ljubezen do mladeničev. Mladeniča v Najmu je obudil od mrtvih; mladeniča, sina kraljevega služabnika, je mahoma ozdravil; bogatega mladeniča, ki ga je vprašal, kaj naj stori, da bo dosegel večno življenje, je milo pogledal in ga je vzljubil (Mark. 10, 21); iz mladeniča pod goro Tabor je izgnal hudega duha; ob grobu mladeniča Lazarja se je razjokal tako, da so ljudje rekli: Glejte, kako ga je ljubil! (Jan. 11, 36); in nedolžni mladenič, deviški Janez, mu je bil najljubši apostol. Po vzgledu božjega mladinja ba objema sveta Cerkev mladeniče s posebno ljubeznijo, kakršne je gorel n. pr. sv. Filip Nerij in je plamenel najnovejši avstrijski svetnik, Klement Marija Hofbauer, ki nam je odgojil glasovitega misijonarja škofa Friderika Baraga. Kakor je katoliška Cerkev prva začela ustanavljati šole, da bi rešila mladeniče iz teme nevednosti in jih privedla na pot izobrazbe in omike, enako še sedaj kot skrbna mati pospešuje vse zavode, naprave in prireditve, o katerih sodi, da morejo mladeniče koristiti v dobro srečo, časno in večno. Ako se torej mladeniči združujejo v krščanski organizaciji ali ustrojbi, ako se v vedno večjem številu oklepajo katoliških načel, dandanes, ko jih hočejo vse sovražne sile odtujiti veri in Cerkvi, je to sveti Cerkvi ter njenim zastopnikom v sladko tolažbo in veselje.

To gibanje nam je veselo znamenje, da živi še krepko v mladeniških srcih verska zavest; nam je nedvomljivo zagotovilo, da bo ostalo naše ljudstvo stanovitno na potu, ki varno vodi v vzveličanje; v tem mladeniškem gibanju vidimo poroštvo boljših dni. Zato pozdravljam iz globočine svojega srca in blagoslavljam vso slovensko krščansko mladeniško organizacijo in blagim mladeničem prijazno kličem: Bodite in ostanite zvesti sinovi svoje duhovne matere,

svete katoliške Cerkve! Ona vam želi in hoče le dobro; ona edina vas more osrečiti tukaj in tamkaj.

Živite po naukih svete edinozveličavne vere in bodite odločni v izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi ter v izvrševanju svojih stanovskih dolžnosti! Udarila bo ura, ko bote jasno spoznali, da so v veliki zmoti tisti, ki sramotijo katoliško vero in življenje po njej. Spoštujte svoje predstojnike, starše in gospodarje, cerkvene in svetne oblastnike — Vaše vidne Rafaela! Ni je oblasti, razen od Boga, in katera je, je od Boga postavljena. Bonum est viro, cum portaverit iugum ab adolescentia sua! Dobro je možu, če nosi jarem od svoje mladosti! (Zal. Jerem. 3, 27.) In izpolnjevalcem četrte božje zapovedi je obljubljeno, da jim bo dobro šlo na zemlji in v večnosti. Dajte se voditi v vseh svojih dejanjih od krščanske ljubezni in od njene enakovrstne sestre pravičnosti! Tako si bote ohranili mir z Bogom, s seboj in bližnjim, tako bote največ koristili svojemu ljudstvu in svoji slavni domovini Avstriji.

Bodite stanovitni in ne omahljivi, vedno polni vnete marljivosti za delo Gospodovo, ker veste, da Vaše delo v Gospodu ni zastoj! (I. Kor. 15, 58.)

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

Teh krasnih priznalnih in bodrilnih besed našega prevzvišenega g. škofa naša mladina ne bo nikdar pozabila. V zahvalo za izrečeno priznanje se bo na vso moč trudila, da izpolni vse nade, katere stavi v njo sv. Cerkev, ki po svojem prvem zastopniku v naši škofiji vidi v mladeniškem gibanju poroštvo boljših dni ter črpa iz krščanske mladinske organizacije sladko tolažbo in veselje. Bodrilne in vspodbujevalne besede našega prevzvišenega g. škofa pa si bodo globoko zapisala v spomin in srce ter bo po njih vsikdar iskreno in zvesto uravnavala svoje mišljenje in delovanje. Mladeniči, mladenke! Volja sv. Cerkve in v vaš častni in večni blagor zahteva, da ste člani naše krščanske mladinske organizacije, Marijinih družb, mladinskih zvez. Pristopite vsi in bodite zvesti! Nikdo naj ne izostane ali pa izstopi! Stariši in predstojniki, ne stavite svojim otrokom ali podložnim nobenih zaprek, temveč jim prigovarjajte ter jim pomagajte, da postanejo, oziroma ostanejo člani krščanskih društev! Od Boga postavljeni učitelji in voditelji krščanske mladine, naklanjajte krščanski organizaciji naše mladine očetovsko skrb in požrtvovalno delo!

Mladeniški shod v Makolah v nedeljo, dne 15. oktobra se je izvršil ob najlepšem vremenu kar najlepše. Dravinjska dolina je bila na shodu mnogoštevilno zastopana. Kar jih ima srčnih, za vero in dom vnetih mladih junakov, vsi so prišli. Takega shoda naše Makole še niso videli. Došlim v pozdrav je lepo igrala makolska godba. V pridigi je župnik Medved navduševal mladeniče, kako naj ljubijo trojno hišo, domačo in božjo, in kako naj mislijo večkrat na poslednji dom, na grob. Nato je sledila slovesna sv. maša, darovana od mnogozasluznega domačega č. g. župnika; mladeniško zborovanje v lepo okrašenem prostornem Društvenem domu je otvoril predsednik K. S. izobraževalnega društva makolskega, vrli obč. tajnik Matej Sodin, shod sam pa je vodil župnik Gomilšek. Mladeniči-govorniki so nas z dovršenimi govori kar očarali. Navdušeno so govorili naslednji mladeniči: domačins Kovačič Fr. in Makar Jan., Poljanec Fr. (Poljčane), Mastinšek Fr. (Laporje), Hajšek Matej (Makole), Strnad Jan. (Makole), Vogrinec Janez (Zetale), Vedlin Ant. (Majšperg), Obrsne Fr. (Slov. Bistrica), Turin Ant. (Studenice), Lovrenčič J. (Poljčane) in č. g. kaplan Ozvatič. Župnik Gomilšek je še pri vsakem govoru podal pojasnila, in končno pripravil fantom, naj gojijo pravo prijateljstvo, se zavedajo slovenskega pokolenja in dolžnosti do domovine ter se zanimajo za najmlajšo orlovsko organizacijo, ki hoče s telovadbo, z izobrazbo in z delom za narod mladeniče usposobiti za bodoče naloge. Priporočal je, naj prej ko slej osnujejo makolski mladeniči dravinjskega Orla. Vmes so mladeniči navdušeno zapeli štiri narodne pesmi. Fideršek Stefan (Makole) je naposled se lepo zahvalil vsem govornikom za res krasne nauke ter vsem zbranim za udeležbo. Po krasno uspelem zborovanju smo se udeležili večernice in poslušali vnete besede pridigarja župnika Gomilška, ki je mladeničem polagal na srce, kako bi naj bili vedno in povsod in na vsak način zvesti sinovi Marijini. Lepo je bilo! Ni mi žal, da sem šel v Makole! Tako so govorili mladeniči drug drugemu po shodu, kar priča, da se je popolnoma posrečil in da obrodi mnogotere sadove. Čast in hvala pa obema makolskima gospodom, ki sta se zanj toliko trudila.

Sv. Pavel v Sav. dolini. Opetovano opozarjamo na ustanovitev Dekliške zveze, ki se vrši v nedeljo, dne 22. oktobra. Na ustanovnem shodu, ki bo po večernicah, govori g. dr. Hohnjec iz Maribora.

Sv. Trojica. V nedeljo, dne 15. oktobra smo prihiteli mladeniči na shod k Sv. Trojici. Zastopane so bile tudi sosednje župnije. Pridigoval je č. gosp. gvardjan p. Kasijan, sv. mašo pa je daroval č. gosp. p. Juvenal. Na shodu, ki se je vršil v prostornem samostanskem hodniku, so govorili: p. Kasijan, predsednik Križan, Fr. Žebot in Vlado Pušenjak. Shod je gotovo velikega pomena za naše bodoče delo pri Sv. Trojici. Udeležilo se ga je tudi lepo število očetov in gospodarjev.

Zreče. Dne 15. oktobra se je tu ustanovila Mladeniška zveza. Gosp. prof. dr. Hohnjec je razložil namen organizacij v občini in posebič mladinske.

Izmed mladeničev sta nastopila: Lajhar Igo in Hribernik Fortunat. V imenu konjskih deklet sta prinesli pozdrave: Solar, kot načelnica tamošnje Zveze in tovarišica Kumer, iz Maribora pa se je oglasila Marica Hajdinjak. Govorile so domačinke: Komperšek Ana, Kračan Gizela, Lamut Barbika, Klančnik Franica in Marčič Tončka. V imenu Bralnega društva je govoril načelnik, g. Mihael Lamut. Mladeniški zvezi je izvoljen za voditelja Ignacij Lajhar. Za Dekliško zvezo je predlagala odbor Micika Kotnik, in vsled tega predseduje Zvezi Barbika Lamut. Pevski zbor pod vodstvom Albina Sadek s spremljevanjem harmonija je otvoril in zaključil mladeniški shod.

Brežice. Mladeniški shod za brežiški okraj se je v nedeljo, dne 15. t. m. prav lepo izvršil. Videli smo sicer, da je še nekaj občin in župnij, kjer se ne more in ne more vneti večje zanimanje fantov za kaj višjega, nego je kréma in ponočevanje; zato so pa nekateri drugi kraji, kakor n. pr. Rajhenburg, bili tem bolj častno zastopani. Pri službi božji v romarski cerkvi sv. Roka je pridigoval predsednik S. K. S. Z., dr. Korošec; po sv. maši, ki jo je daroval č. g. p. Efreim, se je začelo zborovanje v veliki dvorani Narodnega Doma. Vodil ga je ter je prvi govoril zopet dr. Korošec o ciljih in uspehih našega izobraževalnega dela med mladino; nato je poslance našega okraja, dr. Benkovič, opozoril na nekatere točke, ki so velike važnosti za splošni napredek našega naroda; rajhenburški kaplan g. M. Gabere pa je navzočim v krasnih besedah pojasnil namen in cilj Orlov; te besede so dosegle tem večji učinek, ker jih je v navdušenem govoru podkrepil domači mladenič Setine, eden izmed podpredsednikov Zveze slovenskih mladeničev, ki je vneto pozival fante k ustanovitvi orlovskih odsekov. Ko je še domači g. kaplan Spindler mladeničem položil na srce ljubezen do doma in rodne grude ter skrb za svoje narodno blagostanje, je mladenič Setine kot podpredsednik zaključil shod. Sad tega navdušenja polnega shoda pa bodi: 1. V vsakem izobraževalnem društvu se naj takoj osnuje živahna mladeniška zveza in 2. kjerkoli dopuščajo razmere, naj se ustanovi odsek Orla. Naprej mi mladi, narod gleda na nas, ki smo njegova bodočnost!

Iz celega sveta.

Mali otrok ustavlja vlak. Malo dete je nekje v Tirolo šlo preko tračnice. Kar zagleda pred seboj z zemljo zasute tračnice. Zasil je iste potok po povodnji. Dasi še malo, vendar je bilo dete že toliko razumno, da je spoznalo nevarnost za vlak. Naglo se spusti v tek proti bajti in kriči kar more. Čuvaj da znamenje! Tisti hip prileti brzovlak. Pet minut le če bi bil poprej prišel, in nesreča bi bila gotova!

Nečloveški stariši! Nekje na Ogrskem sta šla mož in žena na polje prav blizu hiše. Pustila sta doma samo triletno hčerko. Ne daleč od sebe je napravil oče ogenj. Ko otrok ogenj zagleda, se spravi tje. Toda revežu zagori obleka in naglo je bil ves v plamenu. Začel je strašansko vpiti; stariši so ga lahko slišali, pa se niso za to zmenili. Rešili so ga še-le sosedje. Nato prilomasti malovredni oče. Ali namesto da bi odnesel otroka v hišo ali kam k zdravniku, položi ga, glasno vpjočega, v zibelko, ter prepusti solcu in muham, da se je revče vsled bolečin strašno zvijalo. Skrivaj poklicani zdravnik je še-le nesel otroka v hišo. Nečloveški stariši so v preiskavi in bodo hudo kaznovani.

Pes in mačka. Navadno se pes in mačka sovražita, v sledečem slučaju, ki ga navedemo, je pa priskočila mačka psu na pomoč. Evo dogodek, ki se je v resnici odigral med dvemapsoma in domačo mačko. Pes je ležal pred vrati dvorišča nekega vestfalskega bogatega kmeta, ki je pazil na vse, ki so prihajali in odhajali. Domača mačka je pa mirno počivala blizu psa na vzvišenem mestu. Ta miren počitek pa ni dolgo trajal, kajti prišel je tuj pes, in kmalu se je vnel ljut boj med psoma. Ze je domači pes omahoval in je bilo videti, da podleže v boju, ko je nakrat dobil novega sobojevnika, in sicer mačko, ki je skočila na hrbet svojega prijatelja in je od tukaj s svojimi ostrimi kremplji posegla v boj, ki je slednjič končal v prilog domačemu psu, kajti tuji pritepenec se je tuleč oddaljil. Mačka se je dala še nekoliko pota nositi od svojega prijatelja, in še-le, ko je bila prepričana, da je vse varno, se je zopet mirno vrnila na svoje mesto, kakor da bi se ne bilo zgodilo ničesar.

Draginja v starih časih. Draginja ni noben nov pojav. Tudi v starih časih so jo dostikrat občutili. Tako so v nekih „spominih starega Dunajčana“ zanimive podrobnosti o tedanjih tržnih cenah na Dunaju. V teh spominih toži pisec sledeče: „Cene živil neprestano naraščajo. Funč govedine se je podražil od 9 na 24 krajcarjev, sladkor od 6 gld. 30 kr. na 24 gld., merica navadnega piva od 14 na 40 kr., navadno vino od 48 kr. na 2 gld., par čevljev od 25 na 50 gld., funč mila od 52 kr. na 3 gld. 8 kr.“ Na drugem mestu pripoveduje pisec o nekem izletu v okolico, kamor je šel z znano rodbino in materjo. „Jedli smo tamkaj“, pripoveduje, opoldne za 40 in nekaj goldinarjev primeroma dobro ter smo se peljali ob 8. uri zvečer nazaj na Dunaj.“ Toda draginja ni ostala omejena samo na živila. O nekem koncertu slovite pevke Angelike Katalani pripoveduje pisec, da je veličala vstopnina na galerijo za osebo 10 gld., v pritični dvorani pa 5 gld. dunajske vrednosti. Takrat je bila draginja še bolj občutna kot danes, kajti takrat je imel denar večjo vrednost.

Nezgodbe v premogovnikih in rudnikih v Ameriki. V zadnjem desetletju je bilo v Združenih državah

30.000 premogarjev in rudarjev v jamah ubitih in približno 75.000 jih je bilo več ali manj težko ranjenih. 1.100 žen je vsled ponesrečenja mož obdovelo in 30 tisoč otrok je izgubilo svoje očete. Varnostne naprave v premogovnikih in rudnikih so zelo pomanjkljive.

Vodni sloni. Nedavno je bila došla v Evropo vest, da se nahajajo v jezerih srednje Afrike čudne živali in pariški muzej je poslal tje dva učenjaka, da pregledata in opišeta živali. Eden izmed teh dveh poroča, da imenujejo domačini te živali vodne slone. Pet jih je bilo kakih 500 korakov oddaljenih od obali; opazovati so jih mogli le malo časa, ker so se poskrili pod vodo. Rilec je kratek, ušesa kratka, vrat pa daljši kot pri navadnih slonih. Ko plavajo, se vidi iz vode samo vrh glave in rilec.

Nemiri vsled lakote na Kitajskem. Glasom vesti iz Pekinga postaja v nekih krajih Kitajske velika nevarnost radi lakote. Posebno huđa lakota je zavladala v notranjih kitajskih pokrajinah, v katerih stanuje okoli 100 milijonov ljudi. Ljudje obupavajo radi lakote ter počenjajo prave grozote. Mnogi ne vedo v svojem obupu, kaj delajo, ter ubijajo novorojene otroke, a deklice prodajajo po najnižji ceni. Najnavadnejša in najbolj razširjena hrana, riž, se je dvojno podražil. V teh okoliščinah je kitajska prekucška zveza začela rovariti po vsej državi. Člani te zveze kupujejo orožje in streljivo ter delijo isto med svoje pristaše. Najnovejša poročila trdijo, da je izbruhnila v velikem delu Kitajske velika vstaja. Prekucški hujskajo proti vladi in Evropejcem.

Na Kitajskem je izbruhnila vstaja in se je že tako razširila, da je vlada v resnih stiskah. Punt je posebno močen v sredini Kitajske, in ima glavni namen, strmoglaviti s prestola sedaj vladajočo cesarsko rodovino. Po cestah ležijo trupla ubitih cesarju zvestih podanikov. V mestu Vučang so prekucški baje ubili nad 800 Mandžujev, to je cesarju zvestih Kitajcev, in zažgali njih hiše. Podkralje so že imenovali vodje upornikov. Nek tak vodja ima sedaj baje 25.600 dobro izvežbanih vojakov in mnogo streliva in denarja. Kitajska vlada je odposlala v uporne kraje 35 vlakov s skupaj 24.000 vojakov. Uporniki hočejo proglasiti Kitajsko za ljudovlado.

Boj američanskih kmetov proti draginji. V Novem Jorku so se zbrali pred 14 dnevi zastopniki 600 tisoč američanskih kmetov ali takozvanih „farmerjev“. Skleпали so, kako se rešiti iz kreppljev nenasiljivih kartelov, ki imajo v zakupu vso prodajo kmetijskih pridelkov in drugih živil. Kakor znano, delajo ti karteli z velikanskimi milijonskimi dobički ter povzročajo draginjo mesa, sladkorja, žita, kruha in drugega blaga. Američanski kmetje so sklenili, da si ustanove takozvani „kmečki obroč“. Potem te organizacije nameravajo izviti kartelom iz rok prekopavalno trgovino in bodo tako za 20 do 40 odstotkov ceneje prodajali živila in s tem tudi odpomogli draginji. Naj vlada tudi pri nas v Avstriji postrže peroti ljudem in velikim prekupecem tako, da bi kmet sam naravnost zalagal z živili velike trge, pa ne bo draginja več tako občutna.

Narodno gospodarstvo.

Zitna letina v Italiji znaša letos 52 milijonov in pol kvintalov, to je skoraj 11 milijonov kvintalov več nego v minolem letu. Enako je tudi na Francoskem žito precej dobro obrodilo.

Vinska letina v Italiji je izpadla ugodno. Ceni-jo jo na 48 milijonov hektolitrov, dočim je znašala lani 29.293.000 hektolitrov. Pojavljajo se skrbi za nabavo sodov, preskrbo vagonov za prevoz itd. Cene za staro vino so visoke. Na Benečanskem stane belo vino boljše vrste 40—60 lir hektoliter, navadno belo 30—40, boljše 42—52 in navadna črnina 32—42 lir hektoliter.

Čebelarke zadruge v Belgiji. Koncem junija 1911 je bilo v Belgiji 219 čebelarških zadrug in društev, ki štejejo 6435 članov.

Sredstvo za uničenje kobilic. Zadnja leta so kobilice v raznih krajih napravile na polju in sadnem drevju občutno škodo. Vendar dozdaj še ni bilo sredstva, s katerim bi se uspešno borilo proti kobilicam. Sedaj pa poročajo listi, da je nek francoski naravoslovec opazil v Meksiki, kako so poginile kobilice vsled neke kužne bolezni. Ta opazovalec je začel stvar preiskovati in je res našel takozvane bacile, ki povzročajo uničenje kobilic. Te bacile je naravoslovec na umeten način gojil in pomnožil ter jih je nastavil kobilicam v drugih krajih. Radi tega se je kužna bolezen pri kobilicah razširila in so te škodljive žuželke na veselje poljedelcev popolnoma poginile. Ti bacile se bodo baje rabili v bodoče tudi v Evropi za pokončevanje kobilic.

Štetje živine v Avstriji. C. kr. statistična osr. komisija je priobčila začasni uspeh štetja živine od dne 31. decembra 1910 v Avstriji. Število goved se je od leta 1900 zmanjšalo za 351.362 komadov ali za 374 odstotkov. Število prašičev se je v vseh deželah pomnožilo za 374%, to je za 1.749.312 komadov. Stanje ovac je sicer na splošno nazadovalo, in sicer za 73%, precej pomnožilo pa se je v Dalmaciji, Bukovini in tržaški okolici.

Najnovejše.

Iz šolske službe. Razpisano je mesto učiteljice na petrazrednici pri Sv. Benediktu v Slov. gorican. Prošnje do dne 10. novembra. — Na petrazredni šoli

na Orešnjevo je razpisano mesto voditelja-nadučitelja. Prošnje je vložiti do dne 30. nov.

Himen. Poročil se je dr. Valentin Rožič, predsednik Slov. kršč. soc. zveze v Celovcu, z gđe. Milko Halner iz Železnikov. Bilo srečno!

Državni zbor. V seji dne 17. t. m. se je zaključilo prvo branje o draginjskih predlogih in nato nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslancev Dulibič in Jarc radi gradnje dalmatinskih železnic in železnice Novo mesto—Karlovce—Ogulin—Knin (Dalmacija). Železniški minister pl. Röll je pojasnil, da se bo železnica Novo mesto—Metlika (Črnomelj) s podaljšanjem do kranjske meje proti Karlovcu začela graditi že spomladi leta 1912, in da je dala ogrska vlada obvezno zagotovilo, nadaljevati to železnico skozi Liko do Dalmacije. Nato je govoril poslanec dr. Benkovič, ki je zlasti povdarjal velikanski pomen liške železnice tudi za Stajersko, ker je izvršitev te železnice predpogoj vzhodno-stajerske železnice Fehring—Purkla—St. Lenart—Ptuj—Rogatec (Kozje) Brežice (Novo mesto). Govornik je obširno utemeljil upravičenost te železniške zveze, sibal trdovratno postopanje južne železnice proti željam prebivalstva in zlasti pobijal odpor ogrske vlade in južne železnice proti zvezi Rogatec—Krapina ter proti izboljšanju prometnih razmer na progji Zidani most—Zagreb (uvedba novih osebnih vlakov, brzovlakov itd.) Posebno je povdarjal nujno potrebo, da se uvede nov osebni vlak, ki bi odhajal proti večeru iz Zagreba; stavil je dodatne predloge za podaljšanje rogaške železnice do Krapine in izboljšanje prometnih razmer na progji Zidani most—Zagreb (ki bodo brez dvoma sprejeti). Končno je pozdravljajl govornik železnico Novo mesto—Karlovce—Split kot predhodnico južno-vzhodne stajerske železnice, ki bo prinesla novo življenje v dosedaj zapuščene kraje ob Sotli in v Slov. goricah; pozival je vlado in zbornico, da naj bo neizprosna proti preširnosti Madžarov in naj reši Stajersko morečega monopola južne železnice.

Živinozdravstveni odsek. V seji tega odseka dne 18. oktobra je govoril poslanec Benkovič zaradi enostranskega postopanja oblasti pri zaprtju živinskih sejmov.

Javni shod v Trbovljah se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. pop. po večernicah v Društvenem domu. Poročal bo državni in deželni poslanec dr. Benkovič.

Vernej. Vodstvo „Marijanišča“ njužno prositi vse tiste, ki so obljubili vožnjo, da sedaj, ko je poljsko delo več ali manj opravljeno in je cesta suha, dovažajo opeko od slovenske križevske opekarne. Zima je blizu in poslopje mora priti pod streho.

Za ogrske Slovence. Rodoljube in društva, ki imajo na razpolago več letnikov „Angeljčka“, ali drugih nabožnih listov in knjig, prosimo, naj blagovoljivo poslati iste Slov. kršč. soc. zvezi v Maribor, da jih pošlje ogrskim Slovincem, ki so zelo potrebni slovenskega berila.

Italijansko-turška vojska. Pri Derni so streljali Turki na čoln, s katerega se je hotelo izkrcati 60 italijanskih vojakov. Vsi Italijani so bili ubiti. Čoln se je potopil. Nato so oddale italijanske vojne ladje nekoliko streljev proti Derni, ne da bi pa napravile kako škodo. Turške čete pod polkovnikom Nehetom so napadle Italijane pri selu Asisie. Italijani so imeli velike izgube. Več tisoč Italijanov, ki so prodirali proti notranosti dežele, se je v kraju, oddaljenem ¼ ure od Tripolisa, zapletlo v boj s turškimi četami, ki so jih podpirali domačini. Italijani so imeli v boju 100 mrtvih in so v neredu bežali iz tripoliških utrdb.

Za „Slov. Straža“ je daroval č. g. bogoslovec Franc Polak, 2000 raznovrstnih in zelo redkih znamk. Hvala!

Listnica uredništva.

Jarenina: Hvala smo že od drugod dobili poprej poročilo. Poročajte večkrat kaj. — Muta: Prejeli. Prosimo večkratnih poročil. — Verzej: Prosebeno. Dopise enake vsebine priobčuje le Stajerc ali Narodni List. — Laško: Prepozno za to številko. — Laško: (kostrun) Brez podpisa v košl Fant iz Dramelj: Prihodnjič. — Sv. Lenart: Dobili še le v četrtek.

Vprašanja in ponudbe.

Išča se: 2 mladi molzni kravi za mariborski okraj. Ponudbe sprejema Osrednja zadruga v Mariboru.

Na predj: Dve leti starega krasnega merjasca, iz Waldegg-bleva ima Friderik Kukovič, župnik, Dobrna. Dva vola, 4 leta stara, Krajšek Jernej, Pražinska vas, p. Store. Več lepe živine na prodaj v Vičancih pri Veliki Nedelji. Pojasnila daje Vičanski škrlac. — Ivan Supanič, veleposestnik v Jarenini ima na prodaj 1 kravo na novi dojvi, na dan da 14—16 l mleka. Proda tudi en par težkih volov.

Poročilo o seimu goveje živine v Gradcu

dne 12. oktobra 1911.

Prignalo se je 176 volov, 98 bikov, 160 krav, — telat. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 10 do 106 K, srednje debeli 90 do 98, suhi 86 do 84, bik 80 do 98, lepa pitane krave 78 do 88, srednje debele 60 do 76, suhe 54 do 58. Tendencija: Pripeljalo se je 121 komadov več kot prejšni teden. Cene trdne in malo spremenjene.

Na svinjski semenj se je pripeljalo 3250 svinj; cene za 100 kg mrtve teže 130 do 142 K. Cene nespremenjene.

Učencem se sprejme pri Al. Maček, trgovina železnice, Maribor, Tržaška cesta 25. 987

Konjski hišpec, trezen, prost vojačine, ki ima veselje do poljedelstva in razume vsa poljska dela se proti dobremu plačilu tskoj sprejme pri veleposestniku Oto Schwarschnig, Majšperg pri Ptuj. 1089

Dekle je zdravo in močno, pridno in zanesljivo, ima veselje do krav, zna kuhati in kruh peči se sprejme s 16. novembrom si 1. decembrom za celo leto proti lepemu plačilu in pouku v kuhinji. Karolina Schwarschnig, veleposestnica Majšperg, p. črna gora pri Ptuj. 1088

Kmetovalci! Naročite litoželezno prenosna kotljišča za pičo, nove prekučljive prekučljive prenosne kotle kakor tudi parilnike, bakrene kotle za žganje kuhati, poljedeljske stroje in vse potrebščine železnice pri Veletrgovini z železnico „Merkur“ P. Majdič: Celje.